

**BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
COMITETUL EXECUTIV**

**HOTĂRÂREA nr.
din _____**

**privind aprobarea Regulamentului cu privire la tratamentul riscului de credit
al contrapărții pentru bănci**

În temeiul art.27 alin.(1) lit.c), art.44 lit.a), art.46 lit.b) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, art.60 alin.(4) și art.73 alin.(1) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727), Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții pentru bănci (se anexează).
2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. La data intrării în vigoare a regulamentului, băncile vor asigura conformarea activității lor, inclusiv a politicilor și regulamentelor interne, cu cerințele acestuia.

**Aprobat
prin Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. __ din __**

**Regulament cu privire la tratamentul riscului de credit
al contrapărții pentru bănci**

Prezentul regulament transpune art. 271-282, 291, 295-299, 305 din Regulamentul (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (Text cu relevanță pentru SEE), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L 176 din 27 iunie 2013, astfel cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul delegat (UE) 2015/62 al Comisiei din 10 octombrie 2014.

Capitolul I. Dispoziții generale

Secțiunea 1. Noțiuni

1. Termenii și expresiile utilizate în prezentul regulament au semnificațiile prevăzute în Legea nr. 202/2017 privind activitatea băncilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr.434-439, art.727) și în alte acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea legii menționate. De asemenea, în scopul prezentului regulament se utilizează următoarele noțiuni:

acord de compensare contractuală înseamnă un acord contractual bilateral între o bancă și o contraparte, care creează o obligație juridică unică (pe baza compensării tranzacțiilor acoperite) ce acoperă toate acordurile-cadru bilaterale și toate tranzacțiile incluse în acest acord;

contraparte înseamnă orice persoană juridică sau fizică care participă la un acord de compensare și are capacitatea contractuală necesară în acest sens;

contraparte centrală (CPC) reprezintă o persoană juridică care se interpune între contrapărțile la contractele tranzacționate pe una sau mai multe piețe financiare, devenind astfel cumpărător pentru fiecare vânzător și vânzător pentru fiecare cumpărător;

compensare înseamnă procesul de stabilire a pozițiilor, inclusiv calculul obligațiilor nete, și de asigurare a disponibilității instrumentelor financiare, a fondurilor bănești sau a ambelor pentru acoperirea expunerilor rezultate în urma acestor poziții;

delta reprezintă variația așteptată a prețului unui instrument financiar în raport cu o variație a prețului instrumentului suport al instrumentului financiar;

expunere curentă este valoarea mai mare dintre zero și valoarea de piață a unei tranzacții sau a unui portofoliu de tranzacții din cadrul unui set de compensare cu o contraparte, care s-ar pierde prin intrarea contrapărții în stare de nerambursare, presupunând că valoarea tranzacțiilor respective nu poate fi recuperată, nici parțial, în caz de insolvabilitate sau de lichidare a contrapărții;

instrumente de tip basket n-th-to-default credit default swap reprezintă instrumente de credit default swap care sunt legate de un coș de obligații cu mai multe obligații de referință;

membru compensator înseamnă o persoană juridică care participă în cadrul unei CPC și care răspunde de executarea obligațiilor financiare care decurg din această participare.

poziție de risc înseamnă o valoare de risc care este atribuită unei tranzacții, pe baza unui algoritm predeterminat, în cadrul metodei standardizate prevăzute în capitolul V, secțiunea 5;

risc de credit al contrapărții (CCR) reprezintă riscul ca o contraparte la o tranzacție să intre în stare de nerambursare (default) înainte de decontarea finală a fluxurilor de numerar aferente tranzacției;

riscul general de corelare defavorabilă reprezintă riscul care apare atunci când probabilitatea intrării în stare de nerambursare a contrapărților este corelată pozitiv cu factorii de risc de piață generală;

riscul specific de corelare defavorabilă apare atunci când expunerea viitoare față de o anumită contraparte este corelată pozitiv cu probabilitate de nerambursare a contrapărții, ca urmare a tipului de tranzacții efectuate cu contrapartea. Se consideră că banca este expusă unui risc specific de corelare defavorabilă, în cazul în care este de așteptat ca expunerea viitoare față de o anumită contraparte să fie semnificativă atunci când probabilitatea de nerambursare de către contraparte este, de asemenea, ridicată;

set de acoperire a riscului înseamnă un grup de poziții de risc care rezultă din tranzacțiile din cadrul unui singur set de compensare și în cazul cărora numai soldul este utilizat pentru determinarea valorii expunerii în cadrul metodei standardizate prevăzute în capitolul V, secțiunea 5 din prezentul regulament;

set de compensare reprezintă un grup de tranzacții între o bancă și o singură contraparte, care face obiectul unui acord de compensare bilaterală executoriu din punct de vedere juridic și recunoscut în conformitate cu capitolul VI din prezentul regulament și cu capitolele III și VI din Regulamentul nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci. Orice tranzacție care nu face obiectul unui acord de compensare bilaterală executoriu din punct de vedere juridic și recunoscut în conformitate cu capitolul VI din Regulamentul nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci trebuie tratată ca fiind ea însăși un set de compensare în sensul prezentului regulament;

segment de plată înseamnă plata convenită la o tranzacție cu un instrument financiar derivat extrabursier, care are un profil de risc liniar și prevede schimbul unui instrument financiar contra unei plăți. În cazul tranzacțiilor care prevăd schimbul unei plăți contra altei plăți, aceste două segmente de plată constau în plăți brute convenite prin contract, incluzând valoarea noțională a tranzacției;

tranzacții cu termen lung de decontare înseamnă tranzacții în care o contraparte se angajează să livreze o valoare mobilă, o marfă sau o sumă în valută contra mijloace bănești, alte instrumente financiare sau mărfuri, sau invers, la o dată de decontare sau de livrare, specificată prin contract, care depășește durata standard pe piață pentru acest tip particular de tranzacție sau 5 zile lucrătoare de la data la care banca a intrat în tranzacție, dacă această a doua durată este mai scurtă;

tranzacții de creditare în marjă înseamnă tranzacții în care banca acordă credit în legătură cu achiziționarea, vânzarea, deținerea sau tranzacționarea de titluri. Tranzacțiile de creditare în marjă nu includ alte împrumuturi care sunt acoperite cu garanții reale sub formă de titluri.

tranzacție legată de o CPC reprezintă un contract sau o tranzacție, enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate și la punctul 5 din prezentul regulament, între un client și un membru compensator care sunt direct legate de un contract sau de o tranzacție între membrul compensator respectiv și o CPC;

valoarea de piață curentă (CMV) în sensul capitolului V din prezentul regulament, înseamnă valoarea de piață netă a portofoliului de tranzacții din cadrul unui set de compensare, la calculul valorii de piață curente fiind utilizate atât valorile de piață pozitive, cât și cele negative.

Secțiunea a 2-a. Prevederi generale

2. Prezentul regulament se aplică băncilor cu sediul în Republica Moldova, precum și sucursalelor în Republica Moldova ale băncilor din alte state, care sunt licențiate de către Banca Națională a Moldovei, denumite în continuare bănci.

3. Prezentul regulament stabilește:

1) regulile cu privire la tratamentul riscului de credit al contrapărții în cazul instrumentelor financiare derivate, al tranzacțiilor cu termen lung de decontare;

2) principiile pe care băncile trebuie să le respecte la calculul valorilor expunerilor ponderate la risc pentru riscul de contraparte ale elementelor din portofoliul de tranzacționare.

Secțiunea a 3-a. Determinarea valorii expunerii

4. Banca trebuie să determine, în conformitate cu prezentul regulament, valoarea expunerii instrumentelor financiare derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.

5. Banca este în drept să determine valoarea expunerii tranzacțiilor de răscumpărare, a operațiunilor de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut, a tranzacțiilor cu termen lung de decontare și a tranzacțiilor de creditare în marjă în conformitate cu prezentul regulament, fără utilizarea dispozițiilor Regulamentului nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci.

6. În scopul evaluării riscului de credit al contrapărții, valoarea expunerii instrumentelor financiare derivate și a tranzacțiilor menționate la punctul 5 se determină utilizând următoarele metode de calcul:

- 1) metoda marcării la piață (Mark-to-Market Method);
- 2) metoda expunerii inițiale (Original Exposure Method);
- 3) metoda standardizată (Standardised Method).

Capitolul II. Metode de calcul al valorii expunerii

7. Băncile stabilesc valoarea expunerii pentru contractele menționate în anexa nr.1 la Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, pe baza uneia dintre metodele prevăzute în capitolele III-V și în conformitate cu prezentul capitol.

8. Banca nu trebuie să utilizeze metoda expunerii inițiale prevăzută în capitolul IV în următoarele situații:

1) în cazul în care banca nu este eligibilă pentru tratamentul prevăzut la punctele 135-137 din Regulamentul nr.109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital;

2) pentru a determina valoarea expunerii pentru contractele enumerate la punctul 3 din anexa nr.1 la Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.

9. Băncile pot utiliza combinat metodele prevăzute în capitolele III-V, în mod permanent, în cadrul unui grup astfel cum este definit în Legea nr.250/2017 cu privire la supravegherea suplimentară a băncilor, asigurătorilor/reasigurătorilor și a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar.

10. Banca nu trebuie să utilizeze combinat, în mod permanent, metodele prevăzute în capitolele III-V, însă acesteia îi este permis să utilizeze combinat metodele prevăzute în capitolele III-V, în cazul în care una dintre metode este utilizată pentru cazurile prevăzute la punctul 49.

11. Dacă banca achiziționează protecție prin intermediul unui instrument financiar derivat de credit pentru a acoperi o expunere din afara portofoliului de tranzacționare sau o expunere la riscul de credit al contrapărții, aceasta poate calcula cerința de fonduri proprii pentru expunerea acoperită împotriva riscurilor în conformitate cu capitolul IX din Regulamentul nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci. Valoarea expunerii la riscul de credit al contrapărții pentru aceste instrumente financiare derivate de credit este zero, cu excepția cazului în care banca aplică abordarea prevăzută la punctul 79 subpunctul 2).

12. În pofida punctului 10, banca poate decide să includă, în mod consecvent, în calculul cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de credit al contrapărții toate instrumentele financiare derivate de credit care nu sunt incluse în portofoliul de tranzacționare și sunt achiziționate ca protecție pentru acoperirea unei expuneri din afara portofoliului de tranzacționare sau a unei expuneri la riscul de credit al contrapărții, dacă protecția creditului este recunoscută în temeiul Regulamentului nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit și al prezentului regulament.

13. Dacă instrumentele de tip credit default swap vândute de bancă sunt tratate de aceasta ca protecție a creditului furnizată și fac obiectul unei cerințe de fonduri proprii pentru riscul de credit al activului suport la întreaga valoare noțională, valoarea expunerii acestor instrumente la riscul de credit al contrapărții în afara portofoliului de tranzacționare este zero.

14. În cadrul tuturor metodelor prevăzute în capitolele III-V, valoarea expunerii pentru o anumită contraparte este egală cu suma valorilor expunerilor calculate pentru fiecare set de compensare cu contrapartea respectivă.

15. Pentru o anumită contraparte, valoarea expunerii pentru un anumit set de compensare a instrumentelor financiare derivate extrabursiere enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, calculată în conformitate cu prezentul regulament, este valoarea mai mare dintre zero și diferența dintre suma valorilor expunerilor pentru toate seturile de compensare cu contrapartea și suma valorilor ajustării evaluării creditului (CVA) pentru contrapartea respectivă, care este recunoscută de bancă ca fiind o reducere suportată a valorii contabile. Ajustările evaluării creditului se calculează fără să se țină cont de nicio ajustare compensatoare a evaluării debitului atribuită propriului risc de credit al băncii care a fost deja exclusă din fondurile proprii în temeiul punctului 26 subpunctul 3) din Regulamentului nr.109/2018 cu privire la fondurile proprii ale băncilor și cerințele de capital.

16. Băncile determină valoarea expunerilor care rezultă din tranzacții cu termen lung de decontare prin oricare din metodele prevăzute în capitolele III-V, indiferent de metoda aleasă pentru a trata

instrumentele financiare derivate extrabursiere și tranzacțiile de răscumpărare, operațiunile de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut și tranzacțiile de creditare în marjă.

17. În cazul metodelor prevăzute în capitolele III și IV, banca trebuie să adopte o metodologie coerentă pentru determinarea valorii noționale pentru diferite tipuri de produse și trebuie să se asigure că valoarea noțională care este luată în considerare constituie un indicator adecvat pentru riscul inerent contractului. În cazul în care contractul prevede o multiplicare a fluxurilor de numerar, valoarea noțională se ajustează de către bancă pentru a ține seama de efectele multiplicării asupra structurii de risc a contractului respectiv.

18. În cazul metodelor prevăzute în capitolele III-V, băncile tratează tranzacțiile în cazul cărora a fost identificat un risc specific de corelare defavorabilă în conformitate cu următoarele prevederi, după caz:

1) banca trebuie să acorde atenția cuvenită expunerilor care conduc la un nivel semnificativ al riscului specific și a celui general de corelare defavorabilă;

2) banca trebuie să dispună de proceduri de identificare, monitorizare și control al cazurilor de risc specific de corelare defavorabilă pentru fiecare persoana juridică, începând de la inițierea tranzacției și continuând pe toată durata acesteia;

3) băncile trebuie să calculeze cerințele de fonduri proprii pentru riscul de credit al contrapărții legate de tranzacțiile în cazul cărora a fost identificat un risc specific de corelare defavorabilă și atunci când există o legătură juridică între contraparte și emitentul instrumentului-suport al instrumentului financiar derivat extrabursier sau al tranzacțiilor de răscumpărare, operațiunilor de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut, al tranzacțiilor de creditare în marjă, în conformitate cu următoarele principii:

a) instrumentele în cazul cărora există un risc specific de corelare defavorabilă nu se includ în același set de compensare cu alte tranzacții cu contrapartea și trebuie să fie tratate, fiecare, ca un set de compensare separat;

b) în orice astfel de set de compensare separat, valoarea expunerii pentru instrumentele de tip credit default swap având la bază o singură semnătură (contract care oferă protecție de la default din partea unui singur emitent – o singură semnătură) este egală cu întreaga pierdere așteptată pentru restul valorii juste a instrumentelor-suport, în ipoteza că emitentul acestora este în lichidare;

c) ponderea de risc aplicabilă trebuie să fie cea a unei tranzacții negarantate, în conformitate cu prevederile Regulamentului nr. 111/2018 cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate;

d) pentru toate celelalte tranzacții (decât cele indicate la lit.b)) având la bază o singură semnătură din orice astfel de set de compensare separat, calculul valorii expunerii trebuie să fie efectuat ținând seama de ipoteza unei intrări subite în stare de nerambursare (jump-to-default) a obligațiilor-suport, în cazul în care există o legătură de natură juridică între emitent și contraparte. Pentru tranzacțiile care au la bază un grup de semnături sau un indice, se aplică intrarea subită în stare de nerambursare (jump-to-default) a obligațiilor-suport respective, dacă sunt semnificative, în care există o legătură de natură juridică între emitent și contraparte;

4) subdiviziunile responsabile a băncii trebuie să prezinte organului executiv și comitetului competent al consiliului băncii rapoarte periodice privind riscul specific, precum și riscul general de corelare defavorabilă și măsurile luate pentru administrarea acestui risc.

Capitolul III. Metoda marcării la piață

19. Potrivit metodei marcării la piață, valoarea expunerii reprezintă suma dintre costul de înlocuire curent și expunerea potențială din credite viitoare.

20. Pentru a determina costul de înlocuire curent al tuturor contractelor cu valori pozitive, băncile trebuie să atașeze contractelor valorile de piață curente.

21. Pentru a determina expunerea potențială din credite viitoare, băncile trebuie să înmulțească valorile noționale sau valorile-suport, cu procentele din tabelul 1, în conformitate cu următoarele principii:

1) contractele care nu se încadrează în una din cele cinci categorii indicate în tabelul 1, se tratează ca fiind contracte pe mărfuri, altele decât metalele prețioase;

2) în cazul contractelor care implică schimbări multiple ale principalului, procentele se înmulțesc cu numărul de plăți care mai rămân de efectuat conform contractului;

3) în cazul contractelor care sunt structurate astfel încât expunerile rămase să fie decontate după anumite date de plată specificate și ale căror termene sunt revizuite astfel încât valoarea de piață a contractului să fie zero la datele specificate respective, scadența reziduală este egală cu perioada rămasă până la data următoarei revizuirii a termenelor. În cazul contractelor pe rata dobânzii care îndeplinesc criteriile de mai sus și au o scadență reziduală mai mare de un an, procentul nu trebuie să fie mai mic de 0,5 %.

Tabelul 1

Scadență reziduală	Contracte pe rata dobânzii	Contracte pe cursul de schimb și pe aur	Contracte pe titluri de capital	Contracte pe metale prețioase, cu excepția aurului	Contracte pe mărfuri, altele decât metalele prețioase
Mai mică sau egală cu un an	0 %	1 %	6 %	7 %	10 %
Mai mare de un an, dar mai mică sau egală cu cinci ani	0,5 %	5 %	8 %	7 %	12 %
Mai mare de cinci ani	1,5 %	7,5 %	10 %	8 %	15 %

22. În cazul contractelor pe mărfuri, altele decât aurul, menționate la punctul 3 din anexa nr.1 la Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, ca alternativă la aplicarea procentelor din tabelul 1, banca poate să aplice procentele din tabelul 2, cu condiția ca banca să utilizeze pentru contractele respective abordarea extinsă pe benzi de scadență prevăzută la punctele 157 și 158 din Regulamentul nr.114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.

Tabelul 2

Scadență reziduală	Metale prețioase (excepționând aurul)	Metale de bază	Produse agricole (perisabile)	Altele, inclusiv produse energetice
Mai mică sau egală cu un an	2 %	2,5 %	3 %	4 %
Mai mare de un an, dar mai mică sau egală cu cinci ani	5 %	4 %	5 %	6 %
Mai mare de cinci ani	7,5 %	8 %	9 %	10 %

Capitolul IV. Metoda expunerii inițiale

23. Potrivit metodei expunerii inițiale, valoarea expunerii este valoarea noțională a fiecărui instrument, înmulțită cu procentele indicate în tabelul 3.

Tabelul 3

Scadența inițială	Contracte pe rata dobânzii	Contracte pe cursul de schimb și pe aur
Mai mică sau egală cu un an	0,5 %	2 %
Mai mare de un an, dar mai mică sau egală cu doi ani	1 %	5 %
Procent pentru fiecare an în plus	1 %	3 %

24. Pentru calcularea valorii expunerii contractelor pe rata dobânzii, banca poate decide să utilizeze fie scadența inițială, fie scadența reziduală.

Capitolul V. Metoda standardizată

Secțiunea 1. Metoda standardizată

25. La aplicarea metodei standardizate, băncile calculează valoarea expunerii separat pentru fiecare set de compensare, deducând garanțiile reale, după cum urmează:

Valoarea expunerii

$$\text{Valoarea expunerii} = \beta \cdot \max \left\{ \text{CMV} - \text{CMC}, \sum_j \left| \sum_i \text{RPT}_{ij} - \sum_l \text{RPC}_{lj} \right| \cdot \text{CCRM}_j \right\}$$

unde:

$$\beta = 1,4;$$

CMV = valoarea de piață curentă a portofoliului de tranzacții din cadrul setului de compensare cu o contraparte, înainte de deducerea garanțiilor reale, unde:

$$\text{CMV} = \sum_i \text{CMV}_i$$

unde:

CMV_i = valoarea de piață curentă a tranzacției *i*;

CMC = valoarea de piață curentă a garanțiilor reale atribuite setului de compensare, unde:

$$\text{CMC} = \sum_l \text{CMC}_l$$

unde

CMC_i = valoarea de piață curentă a garanției reale l ;

i = indicele care desemnează tranzacția;

l = indicele care desemnează garanția reală;

j = indicele care desemnează categoria setului de acoperire a riscului.

În acest scop, seturile de acoperire a riscului corespund factorilor de risc pentru care pozițiile de risc de semn opus pot fi compensate pentru a obține o poziție de risc netă, pe care apoi se bazează măsurarea expunerii;

RPT_{ij} = poziția de risc care rezultă din tranzacția i în raport cu setul de acoperire a riscului j ;

RPC_j = poziția de risc care rezultă din garanția reală l în raport cu setul de acoperire a riscului j ;

$CCRM_j$ = multiplicatorul aferent riscului de credit al contrapărții indicat în tabelul 5, în raport cu setul de acoperire a riscului j .

26. În scopul calculului prevăzut la punctul 25:

1) garanția reală eligibilă primită de la o contraparte are un semn pozitiv, iar garanția reală furnizată unei contrapărți are semn negativ;

2) numai garanțiile reale eligibile în temeiul capitolului III secțiunile 3 și 4 din Regulamentul nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci și punctul 78 din prezentul regulament sunt utilizate în cadrul metodei standardizate;

3) banca poate să nu țină seama de riscul de rată a dobânzii aferent segmentelor de plată cu scadența reziduală mai mică de un an;

4) banca poate trata tranzacțiile care constau din două segmente de plată denumite în aceeași monedă ca fiind o singură tranzacție agregată. Tratamentul segmentelor de plată se aplică tranzacției agregate.

Secțiunea 2. Tranzacții cu profil de risc liniar

27. Băncile pun tranzacțiile cu profil de risc liniar în corespondență cu pozițiile de risc în conformitate cu următoarele dispoziții:

1) tranzacțiile cu profil de risc liniar cu cel al titlurilor de capital, având ca instrumente financiare-suport titluri de capital (inclusiv indici ai titlurilor de capital), aur, alte metale prețioase sau alte mărfuri sunt puse în corespondență cu o poziție de risc pe titlurile de capital respective (sau pe indicii titlurilor de capital) sau pe mărfurile respective și cu o poziție de risc de rată a dobânzii pentru segmentul de plată;

2) tranzacțiile cu profil de risc liniar având ca instrument financiar-suport un instrument de datorie sunt puse în corespondență cu o poziție de risc de rată a dobânzii pentru instrumentul de datorie și cu o altă poziție de risc de rata dobânzii pentru segmentul de plată;

3) tranzacțiile cu profil de risc liniar care prevăd schimbul unei plăți contra altei plăți, inclusiv contractele forward pe cursul de schimb, sunt puse în corespondență cu o poziție de risc de rată a dobânzii pentru fiecare dintre segmentele de plată.

28. Dacă, în cadrul unei tranzacții menționate la punctul 27, un segment de plată sau instrumentul de datorie-suport este denominat în valută, segmentul de plată respectiv sau instrumentul financiar-suport respectiv este, de asemenea, pus în corespondență cu o poziție de risc pe aceeași valută.

29. Mărimea unei poziții de risc care rezultă dintr-o tranzacție cu profil de risc liniar este valoarea noțională efectivă (prețul de piață înmulțit cu cantitatea) a instrumentelor financiare sau a mărfurilor-

suport, cu excepția instrumentelor de datorie, convertită în lei moldovenești prin înmulțire la cursul valutar respectiv.

30. În cazul instrumentelor de datorie și al segmentelor de plată, mărimea poziției de risc este valoarea noțională efectivă a plăților brute rămase de efectuat (inclusiv valoarea noțională) convertită în lei moldovenești și înmulțită cu durata modificată a instrumentului de datorie sau a segmentului de plată, după caz.

31. Mărimea unei poziții de risc care provine dintr-un instrument de tip credit default swap este valoarea noțională a instrumentului de datorie de referință, înmulțită cu scadența reziduală a instrumentului de tip credit default swap.

Secțiunea 3. Tranzacții cu profil de risc neliniar

32. Mărimea unei poziții de risc care provine dintr-un instrument financiar derivat extrabursier având un profil de risc neliniar, inclusiv din opțiuni și instrumente de tip swaption, al cărui instrument financiar-suport nu este un instrument de datorie sau un segment de plată, este egală cu echivalentul delta al valorii noționale efective a instrumentului financiar-suport al tranzacției calculat conform prevederilor punctului 35, alin.1) lit.b).

33. Mărimea unei poziții de risc care provine dintr-un instrument financiar derivat extrabursier având un profil de risc neliniar, inclusiv din opțiuni și instrumente de tip swaption, al cărui instrument financiar-suport este un instrument de datorie sau un segment de plată, este egală cu echivalentul delta al valorii noționale efective a instrumentului financiar sau a segmentului de plată, înmulțit cu durata modificată a instrumentului de datorie sau a segmentului de plată, după caz.

Secțiunea 4. Tratatamentul garanțiilor reale

34. Pentru determinarea pozițiilor de risc, băncile trebuie să trateze garanțiile reale după cum urmează:

- 1) garanția reală primită de la o contraparte se tratează ca o obligație față de o altă contraparte care are o creanță asupra primei contrapărți provenind dintr-un instrument financiar derivat (poziție scurtă), care este scadentă în ziua determinării;
- 2) garanția reală furnizată contrapărții se tratează ca o creanță asupra contrapărții (poziție lungă), care este scadentă în ziua determinării.

Secțiunea 5. Calculul pozițiilor de risc

35. Banca determină mărimea și semnul unei poziții de risc după cum urmează:

- 1) pentru toate instrumentele, altele decât instrumentele de datorie:
 - a) ca valoare noțională efectivă, în cazul unei tranzacții cu profil de risc liniar;
 - b) ca echivalent delta al valorii noționale, $P_{ref} \times \frac{\partial V}{\partial p}$, în cazul unei tranzacții cu profil de risc neliniar,

în care:

P_{ref} = prețul instrumentului-suport, exprimat în moneda de referință;

V = valoarea instrumentului financiar (în cazul unei opțiuni, valoarea este prețul opțiunii);

p = prețul instrumentului-suport, exprimat în aceeași monedă ca V ;

Dacă V este denominată în altă monedă decât moneda de referință, instrumentul financiar derivat se convertește în moneda de referință prin înmulțire cu cursul valutar respectiv;

2) pentru instrumentele de datorie și pentru segmentele de plată ale tuturor tranzacțiilor:
 a) ca valoare noțională efectivă înmulțită cu durata modificată, în cazul unei tranzacții cu profil de risc liniar;

b) ca echivalent delta al valorii noționale $P_{ref} \times \frac{\partial V}{\partial p}$ înmulțit cu durata modificată, $\frac{\partial V}{\partial r}$, în cazul unei tranzacții cu profil de risc neliniar, unde:

P_{ref} = prețul instrumentului-suport, exprimat în moneda de referință;

p = prețul instrumentului-suport, exprimat în aceeași monedă ca V ;

V = valoarea instrumentului financiar (în cazul unei opțiuni, valoarea este prețul opțiunii);

r = nivelul ratei dobânzii.

Dacă V este denominată în altă monedă decât moneda de referință, instrumentul financiar derivat se convertește în moneda de referință prin înmulțire la cursul valutar respectiv.

36. Băncile grupează pozițiile de risc în seturi de acoperire a riscului. Valoarea absolută a sumei pozițiilor de risc rezultate se calculează pentru fiecare set de acoperire a riscului. Rezultatul acestui calcul este poziția de risc netă, iar aceasta se calculează, în scopul punctului 25, după cum urmează:

$$\left| \sum_i RPT_{ij} - \sum_i RPC_{ij} \right|$$

Secțiunea 6. Poziții de risc de rată a dobânzii

37. Pentru a calcula poziția de risc de rată a dobânzii, pozițiile în cauză care provin din depozite bănești primite de la contraparte drept garanție reală, din segmente de plată și din instrumente de datorie-suport și cărora, în fiecare caz, li se aplică o cerință de capital mai mică sau egală cu 1,60 % în conformitate cu tabelul 1 de la punctul 58 din Regulamentul nr.114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, sunt atribuite de către bănci unuia din cele șase seturi de acoperire a riscului pentru fiecare monedă, prevăzute în tabelul 4.

Tabelul 4

	Rate ale dobânzii de referință guvernamentale	Rate ale dobânzii de referință neguvernamentale
Scadența	< 1 an	< 1 an
	>1 ≤ 5 ani	>1 ≤ 5 ani
	> 5 ani	> 5 ani

38. Pentru pozițiile de risc de rată a dobânzii care provin din instrumente de datorie-suport sau din segmente de plată pentru care rata dobânzii este legată de o rată a dobânzii de referință care reprezintă un nivel general al ratelor de dobândă de pe piață, maturitatea reziduală este durata de timp până la următoarea reajustare a ratei dobânzii. În toate celelalte cazuri, scadența rămasă este durata de viață rămasă a instrumentului de datorie-suport sau, în cazul unui segment de plată, durata de viață rămasă a tranzacției.

Secțiunea 7. Seturi de acoperire a riscului

39. Băncile stabilesc seturi de acoperire a riscului în conformitate cu punctele 40-48.

40. Pentru fiecare emitent al unui instrument de datorie de referință care este suportul unui instrument de tip credit default swap există un set de acoperire a riscului.

41. Instrumentele de tip basket n-th-to-default credit default swap se tratează după cum urmează:

1) mărimea unei poziții de risc pe un instrument de datorie de referință dintr-un coș de expuneri, care este elementul-suport al unui instrument de tip n-th-to-default credit default swap, este valoarea noțională efectivă a instrumentului de datorie de referință, înmulțită cu durata modificată a instrumentului financiar derivat de tip n-th-to-default legată de o schimbare a marjei de credit a instrumentului de datorie de referință;

2) pentru fiecare instrument de datorie de referință dintr-un ansamblu, care este suportul unui instrument de tip n-th-to-default credit default swap dat, există un set de acoperire a riscului. Pozițiile de risc care provin din diferite instrumente de tip n-th-to-default credit default swap nu se includ în același set de acoperire a riscului;

3) multiplicatorul riscului de credit al contrapărții aplicabil fiecărui set de acoperire a riscului creat pentru unul din instrumentele de datorie de referință ale unui instrument financiar derivat de tip n-th-to-default este următorul:

a) 0,3 % pentru instrumentele de datorie de referință care au o evaluare a creditului efectuată de o societate de evaluare externă a creditului (ECAI) recunoscută, echivalentă cu nivelurile 1-3 de calitate a creditului;

b) 0,6 % pentru alte instrumente de datorie.

42. Un set de acoperire a riscului aferent fiecărui emitent trebuie să existe pentru pozițiile de risc de rată a dobânzii care provin din:

1) depozite în numerar furnizate unei contrapărți drept garanție reală, atunci când contrapartea respectivă nu are obligații de plată curente cu risc specific scăzut;

2) instrumente de datorie-suport, cărora li se aplică o cerință de capital mai mare de 1,60 % în conformitate cu tabelul 1 de la punctul 58 din Regulamentul nr.114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.

43. Atunci când un segment de plată reproduce un astfel de instrument de datorie indicat la punctul 42 subpunctul 2) există, de asemenea, un set de acoperire a riscului pentru fiecare emitent al instrumentului de datorie de referință.

44. Banca poate atribui la același set de acoperire a riscului pozițiile de risc care provin din instrumentele de datorie ale unui anumit emitent sau din instrumentele de datorie de referință ale aceluiași emitent care sunt reproduse de segmente de plată sau sunt elementul suport al unui instrument de tip credit default swap.

45. Instrumentele financiare-suport, altele decât instrumentele de datorie, se atribuie aceluiași set de acoperire a riscului numai dacă sunt instrumente identice sau similare. În toate celelalte cazuri, acestea urmează a fi atribuite unor seturi de acoperire a riscului diferite.

46. În scopul punctului 45, băncile stabilesc dacă instrumentele-suport sunt similare în conformitate cu următoarele principii:

- 1) pentru titlurile de capital, instrumentele-suport sunt similare dacă sunt emise de același emitent. Un indice al titlurilor de capital se tratează ca un emitent distinct;
- 2) pentru metalele prețioase, instrumentele-suport similare sunt cele aferente aceleiași metal. Un indice al metalelor prețioase se tratează ca metal prețios distinct;
- 3) pentru energia electrică, instrumentele-suport sunt similare, dacă drepturile și obligațiile de livrare se referă la aceeași perioadă de încărcare a capacității, la nivel maxim sau nu, din oricare interval de 24 de ore;
- 4) pentru mărfuri, instrumentele-suport sunt similare, dacă reprezintă aceeași marfă. Un indice al mărfurilor trebuie să fie tratat ca marfă distinctă.

47. Multiplicatorii aferenți riscului de credit al contrapărții (CCRM) pentru diferitele categorii de seturi de acoperire a riscului sunt indicați în tabelul următor:

Tabelul 5

	Categoriile de seturi de acoperire a riscului	CCRM
1.	Ratele dobânzii	0,2 %
2.	Ratele dobânzii pentru pozițiile de risc provenind dintr-un instrument de datorie de referință care este suport al unui instrument de tip credit default swap și căruia i se aplică o cerință de capital mai mică sau egală cu 1,60 % în conformitate cu tabelul 2 din punctul 58 din Regulamentul nr.114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.	0,3 %
3.	Ratele dobânzii pentru poziții de risc provenind dintr-un instrument de datorie sau dintr-un instrument de datorie de referință căruia i se aplică o cerință de capital mai mare de 1,60 % în conformitate cu tabelul 2 din punctul 58 din Regulamentul nr.114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.	0,6 %
4.	Cursuri de schimb	2,5 %
5.	Energie electrică	4 %
6.	Aur	5 %
7.	Titluri de capital	7 %
8.	Metale prețioase (altele decât aurul)	8,5 %
9.	Alte mărfuri (cu excepția metalelor prețioase și a energiei electrice)	10 %
10.	Instrumente-suport ale instrumentelor financiare derivate extrabursiere, care nu sunt incluse în categoriile de mai sus	10 %

48. Instrumentele-suport ale instrumentelor financiare derivate extrabursiere, menționate la punctul 10 din tabelul 5, se atribuie unor seturi de acoperire a riscului distincte pentru fiecare categorie de instrument-suport.

49. Pentru tranzacțiile cu profil de risc neliniar sau pentru segmentele de plată și tranzacțiile care au ca suport instrumente de datorie, pentru care banca nu poate determina delta sau durata modificată, după caz, cu ajutorul unui model aprobat în contextul Regulamentului nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de piață, Banca Națională a Moldovei trebuie să determine, în mod prudent,

mărimea pozițiilor de risc și multiplicatorii CCRM_j aplicabili, fie să solicite băncii să utilizeze metoda marcării la piață prevăzută în capitolul III. Compensarea nu este recunoscută (respectiv, valoarea expunerii se calculează ca în cazul unui set de compensare care cuprinde numai o tranzacție).

50. Banca trebuie să dispună de proceduri interne pentru a verifica dacă, înainte de includerea unei tranzacții într-un set de acoperire a riscului, tranzacția este acoperită de un contract de compensare executoriu din punct de vedere juridic care îndeplinește cerințele stabilite în capitolul VI.

51. Banca care utilizează garanții reale pentru a diminua riscul de credit al contrapărții trebuie să dispună de proceduri interne pentru a verifica dacă, înainte de recunoașterea efectului garanțiilor reale în calculele sale, garanțiile reale respectă cerințele de securitate juridică stabilite în Regulamentul nr.112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci.

Capitolul VI. Compensarea contractuală

Secțiunea 1. Recunoașterea compensării contractuale ca diminuatoare de risc

52. Băncile pot trata numai următoarele tipuri de acorduri de compensare contractuală ca fiind diminuatoare de risc în conformitate cu secțiunea 4 din prezentul capitol, dacă acordul de compensare a fost recunoscut de Banca Națională a Moldovei în conformitate cu secțiunea 2 din prezentul capitol și dacă banca îndeplinește cerințele stabilite la secțiunea 3 din prezentul capitol:

1) contractele bilaterale de novatie între bancă și contrapartea sa, în temeiul cărora creanțele și datoriile reciproce sunt automat amalgamate în așa fel încât noviația stabilește, de fiecare dată când se aplică, o singură sumă netă astfel încât să creeze un singur contract nou care înlocuiește toate contractele anterioare și toate obligațiile între părți decurgând din aceste contracte și care este obligatoriu pentru părți;

2) alte acorduri bilaterale (decât cele indicate la subpunctul 1)) între bancă și contrapartea sa.

53. Compensarea între tranzacțiile efectuate de diferitele persoane juridice ale unui grup nu este recunoscută în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii.

Secțiunea 2. Recunoașterea acordurilor de compensare contractuală

54. Banca Națională a Moldovei recunoaște un acord de compensare contractuală numai dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la punctele 55, 56 și, după caz, la punctul 57.

55. Toate acordurile de compensare contractuală utilizate de bancă pentru a determina valoarea expunerii în cadrul acestei părți trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

1) banca a încheiat un acord de compensare contractuală cu contrapartea sa, care creează o singură obligație juridică acoperind toate tranzacțiile incluse, astfel încât, în cazul în care contrapartea ar intra în stare de nerambursare, banca ar avea dreptul să primească sau ar fi obligată să plătească numai suma netă a valorilor pozitive și negative marcate la piață ale tranzacțiilor individuale incluse;

2) banca a pus la dispoziția Băncii Naționale a Moldovei opinii juridice scrise, fundamentate, în care se precizează că, în cazul contestării în instanță a acordului de compensare, creanțele și datoriile băncii nu ar depăși cele menționate la subpunctul 1). Opinia juridică trebuie să se refere la legislația aplicabilă:

a) în jurisdicția în care este înregistrată contrapartea;

- b) dacă este implicată o sucursală a unei întreprinderi, care este situată în altă țară decât cea în care este înregistrată întreprinderea, în jurisdicția în care este situată sucursala;
 - c) în jurisdicția a cărei legislație guvernează tranzacțiile individuale incluse în acordul de compensare;
 - d) în jurisdicția a cărei legislație guvernează orice contract sau acord necesar efectuării compensării contractuale;
- 3) riscul de credit față de fiecare contraparte este agregat pentru a obține o singură expunere din punct de vedere juridic pentru toate tranzacțiile cu contrapartea respectivă. Această agregare trebuie să se ia în considerare pentru scopurile limitei de creditare și ale capitalului intern;
- 4) contractul nu conține nicio clauză care, în cazul intrării unei contrapărți în stare de nerambursare, permite unei contrapărți care nu se află în stare de nerambursare să efectueze numai plăți limitate sau să nu efectueze nicio plată în favoarea contrapărții aflate în stare de nerambursare, chiar dacă aceasta din urmă este un creditor net [de exemplu, o clauză de retragere (clauză de tip „walk-away”)].

56. Dacă Banca Națională a Moldovei sau una dintre alte autorități competente nu primește dovezi satisfăcătoare potrivit cărora este convinsă că compensarea contractuală este valabilă și executorie din punct de vedere juridic, în temeiul legislației fiecăreia dintre jurisdicțiile menționate la punctul 55 subpunctul 2), acordul de compensare contractuală nu este recunoscut ca diminuator de risc pentru niciuna dintre contrapărți. În acest scop, Banca Națională a Moldovei informează alte autorități competente implicate și se consultă cu acestea.

57. Opiniile juridice menționate la punctul 55 subpunctul 2) pot fi redactate cu referire la tipurile de compensare contractuală.

Secțiunea 3. Obligațiile băncilor

58. Banca stabilește și menține proceduri pentru a asigura reexaminarea, în cazul modificărilor legislațiilor jurisdicțiilor relevante menționate la punctul 55 subpunctul 2), a valabilității și a caracterului executoriu din punct de vedere juridic ale compensării contractuale.

59. Banca păstrează în dosarele sale toate documentele referitoare la compensarea contractuală.

60. Banca ține seama de efectele compensării la măsurarea expunerii la riscul de credit al fiecărei contrapărți și administrează riscul de credit al contrapărții pe baza efectelor acestei măsurări.

Secțiunea 4. Efectele recunoașterii compensării ca diminuatoare de risc

61. În cazul acordurilor de compensare contractuală se aplică următorul tratament:

- 1) compensarea în sensul capitolului V este recunoscută după cum se indică în prezentul capitol;
- 2) în sensul capitolelor III și IV compensarea trebuie să fie recunoscută după cum urmează:
 - a) în cazul acordurilor de compensare indicate la punctul 52 subpunctul 1) se aplică prevederile punctelor 62-64;
 - b) în cazul acordurilor de compensare indicate la punctul 52 subpunctul 2) se aplică prevederile punctelor 65-69.

62. În cazul contractelor de novație, pot fi ponderate sumele nete unice stabilite prin astfel de contracte și nu sumele brute în cauză.

63. În aplicarea capitolului III, băncile pot lua în considerare contractul de novație la determinarea:

- 1) costului de înlocuire curent menționat la punctul 20;
- 2) valorilor principalului noțional sau a valorilor-suport, menționate la punctul 21.

64. În aplicarea capitolului IV, la determinarea valorii noționale menționate la punctul 23, băncile pot lua în considerare contractul de novație la calculul valorii principalului noțional. În aceste cazuri, băncile trebuie să aplice procentele indicate în tabelul 3.

65. În cazul altor acorduri de compensare menționate la punctul 52 subpunctul 2), băncile aplică capitolul III după cum urmează:

1) costul de înlocuire curent menționat la punctul 20 pentru contractele incluse într-un acord de compensare se obține ținând seama de costul de înlocuire net ipotetic efectiv care rezultă din acord. În cazul în care compensarea conduce la o obligație netă pentru bancă care calculează costul de înlocuire net, costul de înlocuire curent este considerat ca fiind 0;

2) cifra aferentă expunerii din credite viitoare potențiale, menționată la punctul 21, pentru toate contractele incluse într-un acord de compensare se reduce conform următoarei formule:

$$PCE_{red} = 0,4 \cdot PCE_{gross} + 0,6 \cdot NGR \cdot PCE_{gross}$$

unde:

PCE_{red} = cifra redusă aferentă expunerii din credite viitoare potențiale pentru toate contractele cu o contraparte dată incluse într-un acord de compensare bilaterală valabil din punct de vedere juridic;

PCE_{gross} = suma cifrelor aferente expunerii din credite viitoare potențiale pentru toate contractele cu o contraparte dată, care sunt incluse într-un acord de compensare bilaterală valabil din punct de vedere juridic și sunt calculate prin înmulțirea valorilor principalului noțional cu procentele indicate în tabelul 1;

NGR = raportul net/brut (net-to-gross ratio), calculat ca raportul dintre costul de înlocuire net pentru toate contractele incluse într-un acord de compensare bilaterală valabil din punct de vedere juridic cu o contraparte dată (la numărător) și costul de înlocuire brut pentru toate contractele incluse într-un acord de compensare bilaterală valabil din punct de vedere juridic cu contrapartea respectivă (la numitor).

66. Atunci când calculează expunerea din credite viitoare potențială în conformitate cu formula de la punctul 65 subpunctul 2), băncile pot trata contractele incluse în acordul de compensare care se potrivesc perfect, ca fiind un singur contract cu un principal noțional echivalent cu veniturile nete.

67. În cazul altor acorduri de compensare menționate la punctul 52 subpunctul 2), în aplicarea punctului 23, băncile pot trata contractele incluse în acordul de compensare care se potrivesc ca fiind un singur contract cu un principal noțional care este echivalent cu veniturile nete, înmulțind valorile principalului noțional cu procentele indicate în tabelul 3.

68. În sensul punctelor 66 și 67, contractele care se potrivesc sunt contractele forward pe cursul de schimb sau contractele similare în care principalul noțional este echivalent cu fluxurile de numerar, dacă acestea devin scadente la aceeași dată a valutei și integral în aceeași monedă.

69. Pentru toate celelalte contracte incluse într-un acord de compensare, procentele aplicabile în tabelul 3 pot fi reduse după cum se indică în tabelul 6:

Tabelul 6

Scadența inițială	Contracte pe rata dobânzii	Contracte pe cursul de schimb
Mai mică sau egală cu un an	0,35 %	1,50 %
Mai mare de un an, dar mai mică sau egală cu doi ani	0,75 %	3,75 %
Procent pentru fiecare an în plus	0,75 %	2,25 %

CAPITOLUL VII. Elemente ale portofoliului de tranzacționare

70. La calculul valorilor ponderate la riscul de contraparte ale expunerilor elementelor din portofoliul de tranzacționare, băncile respectă principiile descrise la punctele 71-79.

71. În cazul instrumentelor financiare derivate de credit de tip total return swap și credit default swap, pentru a obține cifra corespunzătoare expunerii din credite viitoare potențiale în conformitate cu metoda prevăzută în capitolul III din prezentul regulament, valoarea nominală al instrumentului se înmulțește cu următoarele procente:

1) 5 %, dacă obligația de referință, în cazul în care ar da naștere unei expuneri directe a băncii, ar fi un element eligibil în sensul capitolului III din Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate;

2) 10 %, dacă obligația de referință, în cazul în care ar da naștere unei expuneri directe a băncii, nu ar fi un element eligibil în sensul capitolului III din Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.

72. Pentru bancă a cărei expunere provenind dintr-un instrument de tip credit default swap reprezintă o poziție lungă pe instrumentul-suport, procentul utilizat la calculul expunerii din credite viitoare potențiale poate fi 0 %, cu excepția cazului în care instrumentul de tip credit default swap este supus lichidării în cazul insolvenței băncii a cărei expunere provenind din swap reprezintă o poziție scurtă pe instrumentul-suport, chiar dacă instrumentul-suport nu a înregistrat starea de nerambursare.

73. Dacă instrumentul financiar derivat de credit furnizează protecție în privința obligației „nth to default” dintr-un număr de obligații-suport, banca determină care din procentele prevăzute la punctul 71 se aplică luând ca referință obligația cu a *nth* cea mai scăzută calitate a creditului care, dacă ar fi suportată de bancă, ar fi un element eligibil în sensul capitolului III din Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate.

74. Pentru recunoașterea efectelor garanției financiare băncile nu trebuie să utilizeze metoda simplă a garanțiilor financiare prevăzută la capitolul VIII secțiunea a 4-a din Regulamentul nr. 112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci.

75. În cazul tranzacțiilor de răscumpărare și al operațiunilor de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut înregistrate în portofoliul de tranzacționare, băncile pot recunoaște drept garanții reale eligibile toate instrumentele financiare și toate mărfurile care sunt eligibile pentru includere în portofoliul de tranzacționare.

76. Pentru expunerile care provin din instrumente financiare derivate extrabursiere înregistrate în portofoliul de tranzacționare, băncile pot recunoaște drept garanții reale eligibile mărfurile care sunt eligibile pentru includere în portofoliul de tranzacționare.

77. În vederea calculării ajustărilor de volatilitate, în cazul în care astfel de instrumente financiare sau mărfuri, care nu sunt eligibile în conformitate cu Regulamentul nr. 112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, sunt date cu împrumut, vândute sau furnizate, ori luate cu împrumut, achiziționate sau primite drept garanții reale, sau în alt mod în cadrul unei astfel de tranzacții, iar banca utilizează, în conformitate cu Capitolul V din regulamentul nominalizat, abordarea bazată pe ajustări de volatilitate reglementate, băncile tratează astfel de instrumente și mărfuri în același fel ca titlurile de capital neincluse într-un indice principal și cotate la o bursă recunoscută.

78. În ceea ce privește recunoașterea acordurilor-cadru de compensare care acoperă tranzacții de răscumpărare, operațiuni de dare sau luare de titluri sau mărfuri cu împrumut sau alte operațiuni ajustate la condițiile pieței de capital, băncile recunosc compensarea între poziții din portofoliul de tranzacționare și poziții din afara portofoliului de tranzacționare, numai dacă tranzacțiile compensate îndeplinesc următoarele condiții:

- 1) toate tranzacțiile sunt marcate la piață zilnic;
- 2) orice elemente luate cu împrumut, achiziționate sau primite în cadrul tranzacțiilor pot fi recunoscute drept garanții financiare eligibile în conformitate cu Regulamentul nr. 112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, fără aplicarea punctului 75.

79. Dacă un instrument financiar derivat de credit inclus în portofoliul de tranzacționare face parte dintr-o acoperire internă a riscului, iar protecția creditului este recunoscută în temeiul capitolului V din Regulamentul nr. 112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci, băncile aplică una din următoarele abordări:

- 1) tratează instrumentul financiar derivat de credit ca și când nu ar exista risc de contraparte decurgând din poziția pe instrumentul respectiv;
- 2) includ în mod consecvent în calculul cerințelor de fonduri proprii pentru riscul de credit al contrapărții toate instrumentele financiare derivate de credit din portofoliul de tranzacționare care fac parte din acoperiri interne ale riscului sau sunt achiziționate ca protecție împotriva unei expuneri la riscul de credit al contrapărții, dacă protecția creditului este recunoscută ca eligibilă în conformitate cu Regulamentul nr. 112/2018 cu privire la tehnicile de diminuare a riscului de credit utilizate de bănci.

CAPITOLUL VIII. Cerințele de fonduri proprii pentru tranzacțiile legate de o contaparte centrală (CPC)

80. În cazul în care banca are contractele enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr. 114/2018 cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, instrumentele financiare derivate de credit și tranzacțiile cu termen lung de decontare, atât timp cât acestea sunt în curs de desfășurare cu participarea unui CPC, banca aplică prevederile punctului 81.

81. În cazul în care banca este client, aceasta calculează cerințele de fonduri proprii pentru tranzacțiile sale cu membrul compensator legate de CPC în conformitate cu prezentul regulament și cu Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de ajustare a evaluării creditului pentru bănci, după caz.